

વિચારો કરીને ગાંઠો પડે છે

વિચારો કરીને, ગાંઠો પડે છે,
વિચારે ગુજરીને, ગાંઠો છૂટે છે.

ખેતરની વાડમાં, થોરિયા કંઈક ઊગે,
વર્ષાને ઝાપડે, ગાંઠ ઘણી ફૂટે.

રૂપક-અવસ્થામાં, ગ્રંથિઓ ઘણી ગૂઢ,
કરામતી પુદ્ગલે, વિચાર ગાંઠ વિસ્ફૂટ.

ફૂટ્યો વિચાર દેખે, મનનું ચિત્રપટ,
ચિત્ત ચિત્ર જોઈ ચગે, મનને કુદાકૂદ.

પાંડવ પણ ત્યાં જ છે, ને કૌરવ પણ ત્યાં જ છે,
શતરંજનાં અશ્વનું, મન કુરુક્ષેત્ર છે.

મન મોક્ષ આંતરે, ચિત્ત ભટકતું બાહર,
બુદ્ધિ નિર્ણય કરે, અહમ્ને આધાર.

સૂક્ષ્મ મનનો વંટોળ, આત્માનું વાંચન,
ચિત્રનું પ્રતિબિંબ, પરમાણુના મોહ-ધારણ.

આવી કંઈક ગાંઠો, કુદરતી વ્યવસ્થિત,
મોહાંધ વ્યતિરેકે, વિકલ્પીને અસીમિત.

જીવાત્માની અજ્ઞતાએ ચિત્ત-બુદ્ધિ-અહંકારે,
મન પુદ્ગલ મહીં સંસાર ગૂંચાય છે.

મૂર્ત મૂઢ મન-મનન, આકુળ-વ્યાકુળ,
અમૂર્ત ગૂઢ અ-મન, 'જ્ઞાની'નું નિરાકુળ.

છેદવી છે મુશ્કેલ, ગાંઠો વિચારની,
ભરતી ને વમળમાં, હોડિયું તરાવવી.

પ્રત્યેક અવસ્થા કુદરતી ગ્રંથ-તંત,
અનાસક્ત આત્મજ્ઞાની ગાંઠના છેદે દ્વંદ્વ.

મન-વચન-કાયા, સર્વસ્વ અર્પણ,
શુદ્ધ આત્મનિષ્ઠનું, નિરંજન અંજન.

પુદ્ગલમાં દ્વેષ નહીં, અવસ્થામાં રાગ નહીં,
પમાડે જે શુદ્ધ હિત 'ક્ષેત્ર' પરમ મિત્ર અહીં.

સ્થૂળ મનનું બદલવું, મહાવીરને મુશ્કેલ,
ભાવમનનું બદલવું, 'દાદા' કૃપાએ સહેલ.

અમારી ક્ષણે ક્ષણ, યસની આહુતિ,
મન-વશ ભભૂત-વિણ, અતીન્દ્રિય અનુભૂતિ.

'દાદા'નું જ્ઞાન-દાન, ગાંડીવનું રામબાણ,
છેદે અભય ગ્રંથ, શુદ્ધાત્મા નિર્ગ્રંથ.

